

Trøndelag har som visjon at vi skaper historie. Da må vi formidle hva vi har skapt og hva vi vil skape. Det kaller jeg et opplevelsessenter med vekt på teknologi.

Torgeir Anda, Signert side 29

Utsikt: Dette er utsikten fra Steinkjer stasjon, som fylkespolitiker Tommy Reinås mener er grå og «østeuropeisk». Men byen har mye annet å by på, mener vår kommentator. Foto: TRYGVE LUNDEMO

Stridens kjerne: Trøndelags høysete, Fylkets hus på Nordsileiret i Steinkjer. Flere mener fylkesadministrasjonen må få en mer sentral plassering.

Sentrum: Steinkjer fungerer som by fordi den har et tydelig sentrum der Kongens gate går som en lang, rød tråd.

Steinkjer: Ikke stygg, men lærerik

Tommy Reinås har rett. Steinkjer kan minne om Øst-Europa. Men byen er ikke stygg. Den er interessant.

Kommentar

Trygve Lundemo

Kommentator
trygve.lundemo@
adresseavisen.no

Fylkespolitiker Tommy Reinås (MDG) har fått kraftig motbør etter at han i forrige uke sa at han får en slags Øst-Europa-følelse når han kommer til Steinkjer. - Byen er grå og trenger et løft, utdypet han overfor Adresseavisen. Det skjedde etter at han under et møte i fylkesutvalget hadde snakket om byen han satt i på en måte flere mente var nedsettende.

Reinås ble muligens misforstått, men jeg dro i hans fotspor for å sjekke om Steinkjer heretter bør kalle seg Nordens Dresden. Jeg startet utenfor

jernbanestasjonen. Rett foran meg lå Ogdalsveien med to store, firkantede kontorbygg på hver side. Rådhuset til høyre og O2-huset til venstre. O2-huset ble bygget i 1962 og var en gang fylkets kontorbygg. Triste greier. Litt Øst-Europa.

«Øst-Europa» er riktignok et høyst uklart begrep i dag. Reinås presiserte i et leserinnlegg i Adresseavisen tirsdag at han verken tenkte på Praha eller Budapest. Hvis han hadde nevnt småbyene i gamle DDR som ble ødelagt under krigen og bygget opp igjen i årene etterpå, ville han hatt helt rett i at Steinkjer har litt Øst-Europa over seg.

Steinkjer ble ødelagt under krigen og bygget opp igjen i årene etterpå. Det bærer byen fortsatt preg av. Derfor er den interessant. Steinkjer har en historie å fortelle. Byen viser oss hvordan forfedrene våre tenkte den gangen de bygde landet.

Norge var ikke et rikt land, og gjenoppbyggingen på 50- og 60-tallet måtte være nøktern. Vi trengte bygninger som fungerte og fikk en effektiv etterkrigsarkitektur som var preget av funksjonalisme og modernisme. Det var ikke en tid for ornamenter, og bygningene som ble reist, står ikke høyt i kurs i dag. De er ikke «pene» i tradisjonell forstand.

Jernbanestasjonen i Steinkjer,

bygget i 1905, er selvfølgelig mye mer tiltalende enn det strenge rådhuset fra 1977, for ikke å snakke om den nedslitte O2-bygningen fra -62.

Men er byen stygg? Er Steinkjer en skitby, som daværende fylkesrådsleder Anne Marit Mevassvik i fleipete bemerkning sa til Adresseavisen i 2014? Jeg vil heller si at byen er lærerik. Å gå rundt i Steinkjer, er som å gå rundt i en uvanlig epoke i nyere norsk historie. Steinkjer har vokst sakte og har derfor beholdt mye av preget den fikk på 50- og 60-tallet.

Da jeg hadde fordøyd utsikten fra jernbanestasjonen, gikk jeg til Fylkets hus, som er utgangspunktet for Steinkjer-debatten de siste dagene. Det ligger for langt unna, mener flere. Trøndelags nye høysete må plasseres mer sentralt. Det har de rett i.

Spaserturen fra stasjonen til fylkesadministrasjonen skal ta 12 minutter, men da må du være lett på foten og godt kjent. På blankisen forleden dag brukte jeg atskillig lengre tid på å komme meg til Nordsileiret, der kontorene ligger i et ingemannsland. Parkeringsplassen utenfor er overfylt.

Jeg stavret meg tilbake til sentrum og begynte på sideveiene. Byplanlegger og NTH-professor Sverre Pedersen ga byen en enkel og logisk byplan med tydelige kvartaler som fortsatt er

i behold.

Kirka fra 1965 får oss til å løfte blikket, men ellers er det beskjedenheten som råder. Fasadene der murpussen har begynt å flasse, styrker Reinås' poeng om at byen trenger et løft.

Men Steinkjer fungerer i hvert fall som en by, først og fremst på grunn av Kongens gate. Den går som en lang, rød tråd gjennom bebyggelsen og knytter den sammen. Mens andre norske tettsteder og småbyer gjennom tiårene har spredt seg tilsynelatende helt tilfeldig over et stort område, har Steinkjer faktisk et tydelig sentrum. Når du står midt i Kongens gate, vet du at du står midt i byen.

Også Steinkjer har problemer. Kjøpesenteret Amfi og flere andre butikker er plassert sør for sentrum og tapper byen for vitalitet. De som skal dit, velger stort sett å kjøre bil, og bilen er et problem overalt. Steinkjer er likevel heldig, siden kjøpesentret ikke ligger alt for langt unna.

Neste gang jeg besøker Steinkjer, satser jeg på at det er vår og løv på trærne i Kongens gate. Kanskje enkelte av husene har fått noen klatter med ny murpuss. Da tror jeg faktisk jeg vil trives i byen der det fortsatt er mulig å se hvordan Norge var før landet ble styrtrikt.